

Főpróba?

avagy

Mire jó a koronavírus?

Suhai György

2020.03.25.

Olyan időket élünk, amikor egyre biztosabban mondhatjuk ki azt, hogy ez a világ már soha nem lesz olyan, mint ezelőtt volt. És ez igaz az egyházra, Isten népére is. Jézus előre megmondta, hogy „*ezen a világon nyomorúságotok [szorult helyzet, szorongatás, elnyomás] lesz.*” (Jn 16:33, vö. Apcsel 14:22). Minden biztonnal elsősorban az üldöztetésre utalt, de a mostani nyomorúságra is gondolhatott. Olyan, mintha azt mondta volna, hogy ez lesz a *default setting* [alaphelyzet]: a nyomorúság, azaz alapvetően erre kell berendezkednünk. A nyomorúságmentes időszakok a fellélegzés idejei lesznek, mint a műsorokat, filmeket megszakító reklámok.

Ehhez képest a legtöbb keresztyén és egyház/gyülekezet, legalábbis itt a nyugati világban, mégis úgy él, mintha a relatíve békés, üldöztetésmentes, szabadabb, kényelmesebb időszakok lennének az alaphelyzet és erre berendezkedve alakítottuk ki gyülekezeti struktúráinkat, szolgálataink egy jó részét és a személyes keresztyén életünket is. Vagyis nem vagyunk üldözésállóak, nem vagyunk felkészültek a Krisztus által beharangozott nyomorúságra. A nyomorúság, mint a mostani is megállásra készítet bennünket. A kialakult krízishelyzet kiválóan alkalmas arra, hogy megmutassa nekünk, hogy melyek azok a struktúrák, létformák, amelyek nem üldözésállóak. Ez a lelepleződés zajlik most.

Valójában mindegy, hogy egy vírus miatt vagy egy rendszer szintű keresztyénüldözési propaganda részeként tiltják meg az összegyülekezést, a végeredmény ugyanaz. Nem használhatjuk közösségi tereinket, nem jöhetünk össze nagyobb számban egy központi helyen, épületeink üresen és kihasználatlanul állnak, ki tudja meddig. Egy kifejezett keresztyénüldözés esetén az épületeinket még akár le is rombolhatják, el is kobozhatják, le is foglalhatják és akkor vége a dalnak. Vagy mégsem?

A mostani kormányrendeletek, Isten különös gondoskodásának (öröm az ürömben?) köszönhetően éppen abba az irányba mutatnak, amerre a Biblia is hív bennünket: a helyi kisközösségek, házigyülekezetek erősítése felé. Kizártak bennünket az épületeinkből és beszorítottak bennünket az otthonainkba. De hát nem épp erről olvasunk az ÚSZ-i levelekben és beszámolóinkban (Rm 16:5; Kol 4:15, Filemon 1:2 stb.)?

A konstantini fordulattal, azaz a keresztyénség államvallássá tételével, tömegek kezdtek el beáramlani az „egyházba”. A keresztyének egy üldözött kisebbségből államilag elismert és támogatott többséggé lettek. Ki ne akart volna keresztyénné válni? A hirtelen felduzzadó „keresztyén” tömegek „kiszolgálásához” egyre nagyobb szükség volt hivatalos (teljes állású) tanítókra, egyházi személyzetre, tisztségviselőkre, kiépített központosított infrastruktúrákra (egyházi épületekre és szervezetekre), melyek fenntartásához nyilvánvalóan komoly állami támogatásra volt szükség. De hisz ez volt az ÓSZ-i, központi hely/épület köré szerveződő „egyházmodell”. Az otthonok, háznép mentén szerveződő gyülekezetek, helyi kisközösségek, személyes tanítványozásra és a lelki ajándékok gyakorlására, megélésére épülő hálózata idővel teljesen a háttérbe szorult, megszűnt. A decentralizált „házi” kisközösségek helyét egy

központosított intézményrendszer vette át, ahol a tanítás (és a diakónia) lelki ajándékát hivatalos egyházi tisztséggé tették, minden más lelki ajándékot kiszorítva és két részre osztva Isten népét: a klérusra és a laikusokra. Ez az egészségtelen struktúra és dinamika az egyik legfőbb konstantini örökségünk, mely még a reformáció idején is alapvetően érintetlen, változatlan maradt és azóta is tovább öröklődik. Azóta sem történt komolyabb strukturális reform. Mi, nyugati egyházak, is átvettük ezt a mintát, egyre nagyobb épületeket építünk, bővítjük a meglévő épületeinket, tömeget növelünk, hivatalos egyházi tisztségviselőket, „papokat”, „pásztorokat”, „tanítókat” képzünk és állítunk be tisztségükbe, felekezeti háttértől függetlenül. A történelmi egyházakban, beleértve a Baptista Egyházat is, ezen tisztségek betöltése jellemzően sokkal inkább teológiai végzettséghez, egyfajta tudományos képzés elvégzéséhez kötött (akinek doktori fokozata is van, az még magasabb vezetői tisztséget is kaphat), mintsem bizonyos lelki ajándékok meglételéhez. Egyes (karizmatikus-pünkösdi) felekezetekben nagy hangsúlyt helyeznek ugyan a lelki ajándékok gyakorlására (ezen a területen komoly reformáció zajlik), de az intézményesedés vírusa még ezeket a gyülekezeteket is elfertőzte, tisztelet a kivételnek. És ezzel párhuzamosan a történelmi egyházak „újhullámosabb” gyülekezetei is felismerték a házicsoportok/-közösségek fontosságát. Am az anyagi és emberi erőforrások jelentős része a legtöbb felekezetben és gyülekezetben továbbra is az épületek, az infrastruktúra, a személyzet fenntartására, tehát rendszer-üzemeletetésre megy el, a misszió és a valódi közösségépítés helyett (ezt lényegesen kevesebb pénzből is meg lehetne oldani, az egyes gyülekezet anyagi képességeihez mérten). A legtöbb gyülekezetben ez ma is csak komoly állami (és EU-s) támogatással oldható meg. De úgy tűnik, ennek a korszaknak most vége. Fel kell ébredjünk a konstantini álomból! Itt az ideje, hogy tanuljunk üldözött, nyomorúságban levő, harmadik világbeli testvéreinktől.

Kényszer alatt vagyunk. És kényszer alatt mindig sokkal nehezebb tisztán látnunk és jó döntéseket hoznunk. Milyen Krisztus egyháza? Milyennek kellene lennie egy nyugati, 21. sz-i üldözés- és nyomorúságálló egyháznak? Ezt kell most, ebben a kényszerhelyzetben sürgősen átgondolnunk, különben elsöpör bennünket, épületeinkkel, infrastruktúránkval együtt egy várható és még a mostaninál is nagyobb nyomorúság. A jelen szorult helyzet egy főpróba, kiváló lehetőség egy az üldöztetés idején is jól működő gyülekezeti modell felépítésére.

Melyek egy üldözésálló gyülekezet legfontosabb ismérvei?

1. *infrastruktúra minimalizálása és decentralizálása* (lehetőleg bérelt épület vagy nagyobb otthonok kihasználása, ha relatíve nagyobb lenne a helyi kisközösség)
2. *helyi közösségek (sejtek/házigyülekezetek/-csoportok) erősítése*, ehhez fizikailag is közel kell élnünk egymáshoz
3. *egy bizonyos létszám elérésekor osztódás* (de ezt alapvetően ne a létszám limit határozza meg, hanem Isten vezetése, elhívása, hogy Ő mikor és kikkel gondolja érkezettnek az időt egy újabb házigyülekezet beindítására)
4. *személyes tanítványozás/mentorálás* (ehhez elengedhetetlen egy bizonyos szintű életközösség, közös életkörülmény)
5. *személyes, azaz kapcsolati hálóban történő evangelizáció*, szemben a szabadtéri evangelizációs (bizonyítottan rendkívül alacsony hatékonyságú) alkalmakkal.
6. *lelki ajándékok megismerése, gyakorlása, felfedezése*. A tanítás, pásztorálás, evangelizáció, prófétálás, apostolság(?) és a diakónia a legfontosabb lelki/szolgálati ajándékok (Ef 4:11; 1 Kor 12:28), alapvetően ezek gyakorlói kell, hogy vezessék és összefogják ezeket a helyi gyülekezeteket (a vezetés kérdését is alaposan át kellene gondolni). Lehetőség szerint ők, a vezetők, is a többi „gyülekezeti taghoz” hasonló munkából éljenek, (ez megóvjá őket a mindennapi élettől/küzdelmektől való elidegenedéstől és a többiek élettapasztalatától való eltávolodástól). Csak rendkívüli esetben legyen „fizetett lelkészi/pásztori állás”.

7. a digitális online média kiaknázása a tanításban, tanítványozásban. Pl. a tanító, igehirdető egy adott házi gyülekezetben prédikál/tanít (pl. ahol egy városban/ településen/körzetben a legtöbben gyűlnek össze, lehet váltogatni a is a helyszínt) és a többiek online nézik, ahogy most is. Ezt követheti egy vezetett beszélgetés, imaközösség és úrvacsorai közösség a helyi kisközösségekben.

...

Mit veszítünk a központi infrastruktúra leépítésével?

1. a közös ünneplés lehetőségét és élményét, a „nagy családdal” való együttlétet. (Természetesen legyünk hálásak, ha és amikor erre is van lehetőség!)

2. a közös dicsőítést (ez is megoldható helyi szinten, akár a youtube segítségével, de kétségtelen, hogy jobb nagyobb tömegben dicsőíteni, mint amikor kevesebben vagyunk együtt).

...

A legnagyobb hiba, amit most elkövethetünk (és a legnagyobb kísértés), ha továbbra is csak azt várjuk, hogy mikor múlik el végre a baj, mikor vehetjük újra használatba az épületeinket és mikor folytathatjuk tovább ugyanazt a gyülekezeti életet, amit a világjárvány kirobbanása előtt is éltünk (talán mert túl sok pénzt fektettünk már bele vagy talán mert egyszerűen olyan régóta csináljuk így a dolgokat, hogy nem is tudunk másban, mint „rendszerben”, „intézményben” gondolkodni).

„Most azért ezt mondja a Seregek Ura: Gondoljátok meg, hogy mi történik veletek!” (Hag 1:5)